

نوآوری های دنیای آموزش

مركز تربیت مربی فنی و حرفه ای

پاییز ۱۴۰۳

نوآوری های دنیای آموزش گردآوری و ترجمه: محسن الهی

مرکز تربیت مربی فنی و حرفه ای

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

رعایت اصول اخلاقی و مسئولیت صحت و دقت محتوا بر عهده نویسنده / نویسندگان می باشد.

پاییز ۱۴۰۳

این روزها بیش از هر زمان دیگری با تکنولوژی سروکار داریم و زندگی بدون وجود فناوری، تقریباً غیرقابل تصور است؛ از تکنولوژی های ارتباطی روزمره گرفته تا ماشین های خودران، هوش مصنوعی و سفر به فضا و اعماق دریاها که به لطف رشد سریع تکنولوژی امکان پذیر شده اند. مدارس و دانشگاه ها نیز با این پیشرفت همراه شدند و امروز می توانیم تکنولوژی آموزشی مدرسه ها را ببینیم که تا چند سال قبل حتی فکرش را هم نمی کردیم؛ از نحوه تدریس معلم ها گرفته تا شیوهی برقراری ارتباط بین دانش آموزان و حتی نحوه ی یادگیری علوم مختلف، همه و همه دستخوش تغییرات فراوانی شده اند؛ در اینجا قصد داریم به یکی از جدیدترین نوآوری های دنیای آموزش و استفاده از تکنولوژی آموزشی تحت عنوان کلاس معکوس نگاهی بیندازیم و ببینیم به کارگیری این تکنولوژی چطور فرایند آموزش را دگرگون خواهد کرد.

کلاس های معکوس

برای برخی، کلاس معکوس با یادگیری فعال هم معنا شده است. روش های بسیاری برای ادغام یادگیری فعال در دوره ها وجود دارد و کلاس معکوس تنها یکی از این روش ها است. کلاس معکوس بر این ایده بنا شده است که ارائه ی درس یا آموزش مستقیم، بهترین استفاده از زمان کلاس نیست. در عوض، دانش آموزان قبل از کلاس با اطلاعات آشنا می شوند و این امکان را فراهم می کند که زمان کلاس به فعالیت هایی اختصاص یابد که نیازمند تفکر سطح بالا هستند.

اگرچه کلاس معکوس مدت‌ها است که در برخی حوزه‌ها (شاید با نام دیگری) به‌عنوان یک روش آموزش مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما به دلیل تغییرات فناوری که دسترسی و ایجاد مواد آموزشی را آسان‌تر کرده، به‌سرعت رشد کرده است. در روش کلاس معکوس فرض بر این است که بین دانش‌آموزانی که یکی به‌طور انفرادی و دیگری که در کلاس با دیگران در حال گوش دادن درس است تفاوتی وجود ندارد؛ اما عملکرد هر کدام به طرز قابل‌توجهی متفاوت خواهد بود و مزایایی مانند ایجاد یک تجربه اجتماعی و درک نشانه‌های اجتماعی از دیگر دانش‌آموزان در این روش آموزش مستتر است. همچنین استراتژی‌هایی وجود دارد که می‌توان برای تعامل بیشتر در درس‌ها به کار برد.

برخی از مزایای کلاس معکوس عبارت‌اند از:

- **انعطاف‌پذیری:** سرعت فراگیری دانش‌آموزان به خودشان بستگی دارد.
- **مسئولیت‌پذیری:** مسئولیت یادگیری بر عهده خود دانش‌آموزان است.
- **یادگیری عمیق‌تر:** دانش‌آموزان در کلاس به‌جای مواجهه با مطالب، آن‌ها را یاد می‌گیرند.
- **فرصت‌های بیشتر برای یادگیری در سطوح بالاتر:** وقتی که اطلاعات به‌صورت آنلاین و یا در کتاب‌ها قابل‌دسترسی است برای انتقال اطلاعات به فراگیر، زمان هدر رفته نخواهیم داشت.
- **نزدیکی بیشتر مدرسان به دانش‌آموزان:** شناخت بهتر مدرس از دانش‌آموزان و ارائه کمک‌های بهتر به آن‌ها.

• همکاری بیشتر بین دانش آموزان

بسیاری از معلمان فکر می‌کنند که ایجاد یا پیدا کردن منابع برای استفاده دانش‌آموزان در خارج از کلاس، سخت‌ترین بخش اجرای یک کلاس معکوس است. با این حال، بیشتر مزایای کلاس معکوس به آنچه در کلاس به جز درس اتفاق می‌افتد وابسته است؛ بنابراین، ضروری است که قبل از آغاز به جست‌وجو برای منابعی که دانش‌آموزان می‌توانند در خانه استفاده کنند، اول برنامه‌ریزی کنید که چگونه از زمان کلاس استفاده خواهید کرد. مدل کلاس معکوس مستلزم کار زیادی از سوی دانش‌آموزان در خارج از کلاس است. اگر دانش‌آموزان درک نکنند که این کارها چطور وقت آزاد بیشتری در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد تا صرف کارهایی کنند که به یادگیری آن‌ها کمک می‌کند، احتمالاً از این کار ناخرسند خواهند بود.

شما می‌توانید این روش را در تمام یا برخی از کلاس‌هایتان به کار ببرید. در هر صورت، باید این مراحل را دنبال کنید:

۱. تصمیم بگیرید چگونه از زمان کلاس خود استفاده خواهید کرد و آن فعالیت‌ها را طراحی کنید.

درواقع، اگر دلیلی برای معکوس کردن دوره‌تان ندارید، باید به استراتژی‌های یادگیری فعال دیگر فکر کنید یا صبر کنید تا ایده‌ای برای بهتر استفاده کردن از زمان کلاس پیدا کنید.

۲. منابعی برای استفاده دانش‌آموزان در خانه پیدا کرده یا ایجاد کنید.

این منابع می‌توانند شامل خواندن، فایل‌های صوتی، وبسایت‌ها یا ویدیوها باشند. نیازی نیست این منابع را خودتان ایجاد کنید، اما باید اطمینان حاصل کنید که همه دانش‌آموزان راهی برای دسترسی به این مواد دارند. اگر مواد را برای استفاده در خانه ایجاد می‌کنید، از بازخورد آن‌ها برای اصلاح آن استفاده کنید.

۳. به دانش‌آموزان نحوه استفاده از مواد در خانه را آموزش دهید

برخلاف زمانی که در کلاس در حال گوش دادن به یک درس هستید، دانش‌آموزان نمی‌توانند در حین مطالعه پرسش‌های خود را بپرسند، بنابراین یادداشت‌برداری خیلی مهم است. در حین کار به‌طور مستقل، دانش‌آموزان ممکن است با حواس‌پرتی مواجه شوند. اگرچه دانش‌آموزان به‌طور مداوم با رسانه‌ها تعامل دارند، ممکن است ندانند چگونه از کلیپ‌های صوتی یا ویدیویی آموزشی استفاده کنند. اطمینان حاصل کنید که دانش‌آموزان انگیزه‌ای برای انجام کارهای خود به‌تنهایی دارند.

ITC

مركز تربیت مربی فنی و حرفه ای